

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM**

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CICLUL INFERIOR AL LICEULUI

CROCHIURI

CLASA A X-A

[CURRICULUM DIFERENȚIAT]

Filiera vocațională, profil artistic

Specializările: Arte plastice, Arte decorative, Arhitectură, Arte ambientale, Design

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 5209 / 25.09.2006

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale al învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor.
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/ 23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a – a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- **Notă de fundamentare**, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- **Notă de prezentare**, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- **Competențe generale**, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- **Valori și atitudini**, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- **Competențe specifice - conținuturi**, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- **Sugestii metodologice**, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTA DE PREZENTARE

Disciplina de studiu *Crochiuri* se constituie, în cadrul curriculumului diferențiat, într-un domeniu disciplinar de sine stătător – componentă necesară formării inițiale a viitorilor absolvenți ai filierei vocaționale, profil artistic, specializările: arte plastice, arte decorative, arhitectură, arte ambientale, design.

Ca disciplină de studiu, *Crochiurile* se preocupă de studiul unui ansamblu de tehnici și de modalități grafice, prin care elevii investighează în timp scurt forme ce le atrag atenția, instantanee, expresii cu statut efemer.

Ca modalitate de investigație plastică, crochiul exprimă forme esențializate, are caracter de sine stătător și solicită un timp scurt de execuție.

Ca atitudine, prin crochiu se realizează o transpunere gestuală a unor semnificații afective, de aici rezultând caracterul spontan și personal al exprimării.

Scopul studierii acestui domeniu este stimularea percepției cu un grad ridicat de obiectivitate, specifice tuturor domeniilor de aplicație: arte plastice, arte decorative, arhitectură, arte ambientale, design. Includerea acestei discipline în curriculum-ul diferențiat are rolul de a completa antrenarea percepției și de a lărgi gama mijloacelor de reprezentare a realității obiective de către elevi.

Pe parcursul clasei a X-a se abordează o diversitate de tehnici, asigurându-se, din punct de vedere didactic, contextul pentru aplicațiile specifice tuturor specializărilor artistice ulterioare.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea elementelor de limbaj plastic
2. Transpunerea elementelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic
3. Exprimarea plastică, utilizând, instrumente și tehnici specifice

VALORI ȘI ATITUDINI

- ✓ Motivația pentru folosirea limbajului grafic și pentru inițierea în utilizarea tehnicilor artistice.
- ✓ Manifestarea interesului pentru realizarea unei investigații în realitatea obiectivă, prin limbaj grafic esențializat
- ✓ Manifestarea inițiativei în aprecierea critică a operei de artă (compararea propriului demers artistic cu realizările celorlalți)
- ✓ Disponibilitatea pentru investigarea unei zone de interes, și pentru transpunerea sintetică a acestuia în limbaj grafic
- ✓ Motivația pentru ocrotirea și pentru punerea în valoare a patrimoniului artistic național și universal
- ✓ Disponibilitatea pentru cultivarea capacităților estetice ca fundament pentru participarea la viața culturală
- ✓ Manifestarea interesului pentru aprofundarea sistematică a diverselor forme de expresie ale artelor plastice

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Utilizarea elementelor de limbaj plastic

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Operarea cu elemente de limbaj specifice reprezentării bidimensionale, în percepția realității obiective 1.2. Utilizarea analizei comparative ca metodă de investigare a realității obiective	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modalități de reprezentare liniară <ul style="list-style-type: none"> - Ipostaze ale liniei ▪ Expresivități ale liniei <ul style="list-style-type: none"> - Tehnici de generare a liniei expresive - Linia și mișcarea - Modalități plastice liniare de investigație în lumea formelor ▪ Expresivități ale formei ▪ Conturul ▪ Mișcarea și direcțiile

2. Transpunerea formelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Aplicarea criteriilor specifice pentru receptarea realității în figurarea plastică	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Forma statică. Forma în mișcare ▪ Viziunea ca proces activ. Relația formă-model și principiul esențializării.
2.2. Utilizarea modalităților de construcție grafică specifice reprezentărilor sintetice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Structura constructivă a formelor: axe, unități de măsură, modalități de proporționare ▪ Armonia în natura anorganică și organică

3. Exprimarea plastică, utilizând materiale, instrumente și tehnici specifice

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Selectarea tehnicilor și a modalităților de expresie adecvate, în reprezentarea sintetică a realității 3.2. Realizarea spațiului plastic cu ajutorul reprezentărilor sintetice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observația și dinamismul percepției ▪ Gestul dirijat și reacția gestuală în tehnici grafice ▪ Expresivități ale formei

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- Modalități de reprezentare liniară: ipostaze ale liniei
- Expresivități ale liniei: tehnici de generare a liniei expresive, linia și mișcarea, modalități plastice liniare de investigație în lumea formelor
- Expresivități ale formei
- Conturul
- Mișcarea și direcțiile
- Forma statică. Forma în mișcare
- Viziunea ca proces activ. Relația formă-model și principiul esențializării
- Structura constructivă a formelor: axe, unități de măsură, modalități de proporționare
- Armonia în natura anorganică și organică
- Observația și dinamismul percepției
- Gestul dirijat și reacția gestuală în tehnici grafice

SUGESTII METODOLOGICE

Curriculumul pentru disciplina *Crochiuri* a fost conceput astfel încât să permită:

- parcurgerea gradată de către elevi a unor experiențe de învățare incluzând acumularea și valorificarea tuturor cunoștințelor specifice studiului formei;
- abordarea metodelor active, axate pe exersarea și pe implicarea directă a elevului;
- abilitarea elevului de a opera cu limbajul grafic al crochiului, în diverse tehnici;
- înțelegerea mecanismelor de percepție a obiectelor;
- aprecierea critică a elevului, în receptarea mesajului vizual.